

EN HÅLLBAR FRAMTID

Det här vill vi i Centerpartiet
med vår politik.

Vårt idéprogram i korthet
och på lättläst svenska.

Centerpartiet

CENTERPARTIETS IDÉPROGRAM

Det här idéprogrammet handlar om vad Centerpartiet tycker och vilka politiska förändringar vi vill göra.

Vi vill göra förändringar som är hållbara länge. Därför heter vårt idéprogram En hållbar framtid.

Centerpartiet bestämde sig för det här idéprogrammet i mars år 2013.

INNEHÅLL

Om Centerpartiet, sidan 3.

Centerpartiets värderingar och idéer, sidan 4.

Vad vi vill göra i politiken:

Miljö och grön tillväxt, sidan 8.

Företagande, jobb och skatter, sidan 9.

Civilsamhälle, kultur och internet, sidan 10.

Staten och samhället, sidan 11.

Välfärd – vård, skola och socialt skydd, sidorna 12, 13 och 14.

Invandring, utvandring och integration, sidorna 15 och 16.

En fri och fredlig värld – om Sverige, EU och FN, sidorna 17 och 18.

OM CENTERPARTIET

Grunden för Centerpartiets politik är att alla människor är lika mycket värda.

Centerpartiet har funnits sedan år 1910.

De som formade Centerpartiet för mer än 100 år sedan var bönder och andra som levde på landsbygden. De ville ha mer frihet, lägre skatter och mer rätt att bestämma själva.

Sedan dess har Centerpartiet fortsatt arbeta för att alla ska få bestämma mer över sina liv, oavsett var i Sverige de bor.

De människor som startade Centerpartiet levde av att odla jorden.

Vi vet att naturen är mycket viktig för att människor ska överleva. Därför har vi arbetat länge med miljöfrågor.

I framtiden vill vi att Sverige ska bli bättre på att använda teknik för att komma på nya, miljövänliga lösningar. Det skapar nya jobb, särskilt på landsbygden.

Vi vill också sprida sådana hållbara lösningar till andra länder. På det sättet får vi en bättre värld för alla.

CENTERPARTIETS VÄRDERINGAR OCH IDÉER

Alla människor är lika mycket värda.
Alla människor ska ha samma rättigheter
och samma skyldigheter.

Det ska inte spela någon roll
om du är man eller kvinna eller annat,
vilken sexuell läggning du har,
hur gammal du är, vilken religion du har
eller om du har en funktionsnedsättning.
Du ska ha rätt att leva fritt och utvecklas
oavsett var du kommer ifrån, och var i Sverige du bor.

Våra värderingar styr Centerpartiets politik.
Här berättar vi om våra värderingar,
våra viktigaste idéer om
frihet, lika möjligheter, trygghet,
decentralisering, ägande, natur,
öppenhet och jämställdhet.

Frihet

Alla ska få bestämma över sina egna liv.

I en demokrati som Sverige
måste vi ha respekt för andras åsikter.
Vi ska alltid ha yttrandefrihet.
Vi ska ha religionsfrihet
och frihet att vara med i organisationer.
Det betyder också att alla ska ha rätt att
slippa religion
och rätt att inte vara med i organisationer.

För att människor ska få både frihet och rättvisa är det viktigt att de får välja fritt mellan bra alternativ. Det gäller till exempel vård och skola.

Lika möjligheter

Alla i samhället ska ta ansvar för att de människor som har det dåligt ändå ska få bra möjligheter i livet.

För att fler människor ska få bra möjligheter måste vi ha offentligt finansierad skola, vård och omsorg, och brottsbekämpning och ekonomisk trygghet.

Då blir samhället mer rättvist. Men rättvisa betyder inte att alla ska ha det likadant. Det går att lösa ett problem på flera sätt.

Trygghet

Alla människor behöver mat, kläder, bostad och vård. Det ska alla i Sverige få.

Du som har en funktionsnedsättning, eller blir arbetslös eller sjuk, ska få hjälp. Alla ska kunna få en ny chans i livet.

Trygghet betyder också
att inte bli utsatt för brott.
Politiken ska förebygga brottslighet,
stödja dig som har drabbats av brott,
och hjälpa dig som begått brott att ändra ditt liv.

Decentralisering

Decentralisering handlar om att
flytta makt närmare människors vardag.
Till exempel ska beslut som gäller din kommun
beslutas i kommunen, inte av staten.

Det ska vara lätt att få veta och lära sig om besluten.
Då blir det lättare för alla att vara med och påverka.

Centerpartiet vill också ha mer brukarinflytande,
alltså att du som går i skolan
eller du som har behov av omsorg
ska få vara med och bestämma om din vardag.

Ägande

Rätten att äga är viktig för samhället.
Människor blir friare av att äga,
de blir mindre beroende av andra.

Det gäller till exempel en bonde som äger mark,
eller en familj som äger sin bostad,
eller en pensionär som äger sparade pengar.
De kan bestämma över sina liv och planera framåt i tiden.

Staten ska ingripa så lite som möjligt
i människors ägande.

Naturens kretslopp
Rent vatten och ren luft är grunden
för allt mänskligt liv.
Vi människor måste använda jorden
utan att förstöra den.

Öppenhet

Vi vill ha ett Sverige som är öppet.
Det betyder både att vi ska välkomna invandrare
och att vi ska ha fri handel mellan länder.

Jämställdhet

Centerpartiet är ett feministiskt parti.
Vi vill ha ett liberalt samhälle
där alla blir bemötta som individer,
oavsett vilket kön de har.
Flickor och pojkar, kvinnor och män
ska ha samma möjligheter.
Därför måste skola, vård och äldreomsorg fungera bra.

Ditt kön ska inte avgöra
hur hög lön du får,
eller hur mycket makt du får i samhället.

VAD VI VILL GÖRA I POLITIKEN

Våra idéer och värderingar styr vår politik. Centerpartiet vill ha ett samhälle som är grönare, friare, tryggare och rättvisare.

Här berättar vi om sju områden som vi vill göra bättre med vår politik.

Miljö och grön tillväxt

Vi i Centerpartiet vill inte bara prata om miljöproblem.

Vi vill hitta lösningar.

Vi tror att det går att ta ansvar för miljön och samtidigt vara för teknik och utveckling.

Vi tror på grön tillväxt med miljövänliga företag.

Det som är bra för miljön ska vara billigt, och det som är dåligt för miljön ska vara dyrt. Vi vill höja skatterna på miljöförstöring.

Utsläpp av koldioxid hotar klimatet.

Vi vill till exempel ha ett pris på utsläpp som företag i hela världen måste betala.

Vi vill också att samhället ska bli bättre på att värdesätta djur och natur.

För att lösa klimatfrågan behöver vi avtal mellan länder.

Men innan sådana avtal finns

måste också länderna själva ta ansvar.

Inom Sverige måste hela landet hjälpas åt.

Vårt mål är att all energi som produceras i Sverige ska vara bra för miljön.

Vi vill ha bort kärnkraft och fossila bränslen, som bensin. För att lyckas med det måste Sverige satsa på forskning och utveckla ny teknik. Vi vill också ha sund och närproducerad mat.

Allt det här kan ge ekonomisk tillväxt och fler jobb, särskilt på landsbygden.

Företagande, jobb och skatter

Vi tror att ett lands ekonomi fungerar bäst när den är så fri som möjligt.

Vi vill ha fritt företagande och fri handel. Grunden i ekonomin är personer som vill jobba, och entreprenörer, de som vill starta företag.

Det ska vara lätt att starta företag i Sverige och det ska vara lätt för företagen att anställa nya personer. Vi vill ha mindre krångel, och lägre skatter på arbete.

Platser som många människor flyttar bort från ska ha lägre arbetsgivaravgifter. Då blir det bättre både för företagen där och för människorna som får jobb och slipper flytta.

Reglerna på arbetsmarknaden ska inte bara skydda dem som redan har fast anställning. Reglerna ska också skydda dem som är arbetslösa och dem som inte har en fast anställning.

Konkurrens är bra för ekonomin. Privata företag får gärna konkurrera med den offentligt finansierade välfärden. Då blir det mer företag, jobb och valfrihet.

Civilsamhälle, kultur och internet

När människor frivilligt organiserar sig tillsammans kallas det för civilsamhället.

Många personer organiserar sig i verksamheter som idrott, kultur och frivilligt socialt arbete.

Centerpartiet menar att civilsamhället är en grund för alla demokratiska samhällen.

Civilsamhället är viktigt för kreativt skapande, för människors personliga utveckling och för integrationen.

Politiker och offentlig verksamhet ska inte ta över civilsamhällets uppgifter.

Men, politiken ska ge stöd, göra det enkelt för människor att delta i civilsamhället.

Också kulturen ska få stöd, till exempel skattepengar.

Däremot ska politiker inte säga vad de tycker är bra eller dålig kultur. Kulturen ska vara fri.

Alla ska kunna ta del av kultur.
Statens institutioner för kultur
ska ha verksamhet i hela landet.

Internet

Internet har gjort det möjligt för människor
att dela kultur, oavsett var i världen de är.
Internet ger nya mötesplatser och ny kunskap
och är viktigt för yttrandefriheten.

Alla ska få ta del av internet på lika villkor.
Centerpartiet vill inte att regeringar
ska få bestämma mer om internet.
Men det är fortfarande viktigt att arbeta mot
hot och andra brott som sker på internet.

Staten och samhället

Staten finns för att göra människors liv enklare.
Staten ska se till att alla får sina mänskliga rättigheter
och den ska skydda personer som behöver skydd.

Men, staten ska inte hindra människor
att göra det de vill med sina liv.
Vi tycker att den svenska staten nu för tiden
har fått för mycket makt över människors vardag.
Vi vill flytta makten närmare människorna.

Vi vill att staten ska kontrolleras hårdare av medborgarna.
Till exempel ska människor kunna överklaga
politikernas beslut.

Vi vill att polisen ska arbeta mer lokalt i hela Sverige.

Alla som bor i Sverige ska också kunna få sjukvård, utbildning och omsorg, tågtrafik, bra vägar och bredband.

Stat, landsting och kommun ska ansvara för att sådan grundläggande service finns i hela landet.

Men Centerpartiet uppmuntrar också nya lösningar, till exempel att föreningar äger och driver en del samhällsservice.

Vi vill också ha nya lösningar på hur makten kan komma närmare folket.

Vi vill att människor ska få välja representanter till regioner.

Regionerna ska kunna ta lokala beslut, till exempel beslut som handlar om arbetsmarknad, trafik och tillväxt.

Välfärd – vård, skola och socialt skydd

Den offentligt finansierade välfärden, alltså vård och skola som betalas med skatter, ska vara lika bra och rättvis i hela landet.

Men du ska också fritt få välja vilken välfärd du vill ta del av.

Därför är det bra att både företag och civilsamhället utför delar av välfärden.

Vård och omsorg

Du ska få den vård du behöver,
det ska inte spela någon roll hur mycket du kan betala.

Vården ska vara förebyggande.
Alla ska få stöd att leva sunt och hålla sig friska.
Om folkhälsan blir bättre,
behöver inte lika mycket skattepengar gå till vården.

Alla har rätt till hög kvalitet på sitt liv,
och rätt till inflytande över sitt liv.
Det gäller även dig som är pensionär, har en funktionsnedsättning,
missbrukar alkohol eller droger
eller har en psykisk sjukdom.
Vi behöver flera olika former av bostäder
där människor kan vara trygga och få vård.

Skola

Alla former av utbildning är viktig,
från förskola till högskola.
Alla ska kunna välja en offentligt finansierad skola
med bra kvalitet
till sina barn,
men det ska också finnas privata alternativ
som är lika bra.

I förskola och grundskola
ska pedagogiken utgå från varje barns behov.
Eleverna ska få lära sig läsa, skriva och räkna
så tidigt som möjligt.

Gymnasieskolan ska också utgå från elevernas egna förutsättningar. Eleverna ska fritt få välja utbildning. Det ska finnas många yrkesutbildningar och lärlingsutbildningar som ger jobb.

Högre utbildning, alltså högskolor och universitet, ska vara fria och självständiga. Lokala, regionala och privata högskolor ska finnas i hela landet. Där sådana högskolor finns skapar de nya jobb och bättre lokal ekonomi.

Det är också viktigt med folkhögskolor, studieförbund och yrkesskolor. De hjälper dig som har förlorat ditt arbete eller vill byta yrke. Staten ska uppmuntra både enskilda personer och arbetsgivare att satsa på vidareutbildning.

Socialt skydd

Välfärden ska ge alla en grundläggande ekonomisk trygghet. Det ska gälla alla människor, också till exempel studenter och företagare. Men det ska alltid löna sig bättre att arbeta än att få bidrag.

Arbetslöshetsförsäkring och sjukförsäkring ska gälla alla, och handla om att hjälpa människor att kunna arbeta igen.

Föräldraförsäkringen ska vara anpassad till familjens och barnens bästa.

Pensionssystemet ska vara långsiktigt hållbart och pensionärer ska ha en bra inkomst.

Men det ska också vara enklare att fortsätta arbeta efter den allmänna pensionsåldern.

INVANDRING, UTVANDRING OCH INTEGRATION

I många hundra år har människor flyttat till Sverige och flyttat från Sverige.

Förr i tiden flyttade mer än en miljon svenskar, som var fattiga eller förföljda, till USA. I dag har människor det svårt i andra länder, och vill komma till Sverige.

Sverige har blivit ett bättre land för att vi har haft utbyte med omvärlden. Utbytet har både varit att människor har kunnat röra sig över gränserna och att vi har haft handel över gränserna.

Centerpartiet vill att mer arbetskraft med bra utbildning flyttar till Sverige.

I framtiden vill vi att det ska vara lika lätt att flytta mellan länder som det är att flytta inom Sverige i dag. Det är en mänsklig rättighet att få skapa sig ett liv utan förtryck och fattigdom. Centerpartiet vill också att fler länder i världen ska ta emot fler flyktingar.

Integration

Sverige måste bli bättre på att använda kompetensen hos människor som flyttar hit. Invandrare ska snabbt lära sig svenska och få utbildning eller jobb. Det ska också bli lättare att få bostad i olika områden.

Kommunerna ska få mer ansvar för att lösa problem som handlar om integration, till exempel arbetslöshet.

Centerpartiet är mot rasism, diskriminering och främlingsfientlighet. Alla människor ska få skapa sin egen identitet, oavsett vilken grupp de tillhör.

EN FRI OCH FREDLIG VÄRLD

Sverige är inte ett stort och mäktigt land. Vi behöver samarbeta med andra länder i frågor som tullhinder, klimat och miljö, och internationell brottslighet.

I hela världen behöver länder samarbeta i frågor kring fred och säkerhet. Europeiska unionen, EU, och Förenta Nationerna, FN, är viktiga organisationer för detta.

Sveriges försvar

Ibland måste länder använda militär för att säkra fred och frihet. Sverige måste kunna försvara sitt eget område.

Sverige samarbetar med försvaret i andra demokratiska länder i Norden, Europa och världen. Det ska vi fortsätta med. Centerpartiet vill också att Sverige ska hjälpa till mer i internationella fredsinsatser, till exempel genom FN.

EU och demokratin

Europeiska unionen, EU,
har gjort Europa till ett fredligt område.
EU är bra för fred och fri handel
och för att lösa problemen med
miljöförstöring och brottslighet.

Men Centerpartiet vill att EU ska ha mindre makt
i andra frågor, som välfärd och skatter.
Även här måste makten komma närmare medborgarna.

FN och miljön

Förenta nationerna, FN,
och de stater som är medlemmar i FN
måste ta mer ansvar,
både för fred i världen och för miljöproblemen.

Världen behöver fler avtal mellan länder.
Det gäller både miljöfrågorna
och att kämpa mot fattigdom.